

SUMARI

1. **ELS MINISTERIS D'HISENDA I DE TREBALL ESTRENYEN EL CÈRCOL SOBRE LES EMPRESES DEFRAUDADORES**
La Inspecció laboral compartirà més dades amb l'Agència Tributària per trobar frau fiscal i a la Seguretat Social en les companyies. Els informes seran automàtics i faran perfils de risc de les empreses.
2. **CANVIS FISCALS EN LA LLEI CONCURSAL**
El text introdueix una reforma que endureix els terminis perquè les empreses paguin els seus deutes tributaris ajornats o fraccionades. El deute amb Hisenda podrà exonerar-se fins als 10.000€.
3. **MANCA DE LEGALITAT LA RECTIFICACIÓ DAVANT UN ERROR DELS COMPTES ANUALS JA APROVATS**
Amb la prohibició de reformular es busca aportar seguretat jurídica als tercers.
4. **IMPOST SOBRE GASOS FLUORATS D'EFFECTE HIVERNACLE. MODIFICACIÓ DE LA LLEI 16/2013, DE 29 D'OCTUBRE**
La Llei 14/2022, de 8 de juliol, de modificació de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, amb la finalitat de regular les estadístiques de les microempreses, petites i mitges empreses (PIME) en la contractació pública, introdueix importants modificacions en la Llei 16/2013, de 29 d'octubre que regula l'Impost sobre Gasos Fluorats.
5. **REDUCCIÓ TEMPORAL DEL TIPUS DE L'IVA APLICABLE ALS LLIURAMENTS, IMPORTACIONS I ADQUISICIONS INTRACOMUNITÀRIES DE DETERMINATS COMBUSTIBLES**
S'ha publicat el Reial decret-Llei 17/2022, de 20 de setembre, pel qual s'adopten mesures urgents en l'àmbit de l'energia.
6. **ALGUNES CONSIDERACIONS SOBRE L'IMPOST SOBRE EL PATRIMONI**
Davant les informacions que se succeeixen quant a l'Impost sobre el Patrimoni, recollim alguns punts de vista sobre aquest tema.

1. ELS MINISTERIS D'HISENDA I DE TREBALL ESTRENYEN EL CÈRCOL SOBRE LES EMPRESES DEFRAUDADORES

La vigilància i el control a les empreses augmentarà aquest any de forma notable. L'Agència Tributària ha signat un conveni de col·laboració amb la Inspecció de Treball per compartir més informació de les seves bases de dades i de forma automàtica amb l'objectiu de trobar frau fiscal i a la Seguretat Social en les companyies. Aquest conveni es recull en la resolució de 17 de maig de 2022, de la Sotssecretaria del Ministeri de la Presidència, Relacions amb les Corts i Memòria Democràtica, per la qual es publica el Conveni entre l'Agència Estatal d'Administració Tributària i l'Institut Nacional de la Seguretat Social, en matèria d'intercanvi d'informació, publicat en el B.O.E. núm. 121, de 21 de maig de 2022.

Encara que les dues administracions ja creuen dades des de l'any 2011, el nou conveni augmentarà la vigilància i estableix, a més, l'enviament de la informació de contribuents, treballadors i empreses de manera automàtica. "A la vista dels resultats positius derivats de la col·laboració, que ha permès incrementar l'eficàcia de les actuacions i l'eficiència en la utilització dels recursos disponibles, seria molt beneficiós avançar en l'intercanvi d'informació", destaca el nou conveni. El nou acord amplia la transmissió telemàtica de dades entre les parts.

A més, la informació s'enviarà sense cap autorització per part dels ciutadans. "El subministrament d'informació regulat en el present conveni no precisarà l'autorització dels interessats", destaca el conveni.

El procés es farà de manera automatitzada. Les dades subministrades per l'Agència Tributària seran els declarats pels contribuents i altres obligats a subministrar informació sense que, amb caràcter general, se sotmetin a activitat alguna de verificació prèvia a la seva automatització.

A més, es compartiran les informacions de les actuacions de comprovació i recerca realitzades pels respectius òrgans amb facultats de control, com poden ser les àrees de Gestió i Inspecció de l'Agència Tributària.

El conveni justifica aquesta mesura per a "la identificació dels perfils dels tipus d'empreses que defrauden i el reconeixement de les conductes fraudulentas que es manifesten amb major freqüència en matèria fiscal i a la Seguretat Social, així com l'adopció de les mesures preventives i de correcció". A més, l'Administració usarà l'encreuament de dades entre els dos organismes per a "la identificació d'aquells fraus a la Seguretat Social que puguin ser definits com a indicador avançat de risc de frau fiscal, així com dels fraus fiscals que es puguin utilitzar com a indicador avançat de risc de frau en matèria de Seguretat Social".

La informació obtinguda a través d'aquest sistema servirà a més per implantar estratègies de control i prevenció. En concret, permetrà a l'Administració "el disseny i determinació de les mesures a adoptar, a fi de prevenir conductes fraudulentas, respecte d'empreses que responguin al perfil que s'hagi determinat com d'empresa defraudadora". A més, es faran servir per al "disseny de plans de control amb elements comuns, i coordinació funcional de la seva execució".

2. CANVIS FISCALS EN LA LLEI CONCURSAL

La nova Llei Concursal publicada en el B.O.E. del passat 6 de setembre, ha entrat en vigor el 26 de setembre.

No obstant això, el nou procediment per a les microempreses no entrarà en vigor fins a l'1 de gener de 2023, excepte l'article 689.2, sobre el finançament de persones especialment relacionades amb el deutor quan no aconseguixin el 60% del passiu total, que entrarà en vigor quan s'aprovi el reglament pel qual s'adopten mesures urgents en matèria de refinançament i reestructuració de deute empresarial. I, finalment, no entrarà tampoc en vigor, fins l'1 de gener de 2023, el referit a ajornaments i fraccionaments de deutes tributaris.

Segons la nova normativa, a partir de l'1 de gener de 2023, els terminis aniran des dels sis fins als dotze mesos, la qual cosa suposa una reducció del temps que disposa el contribuent per pagar a l'Agència Tributària. Fins ara, i mentre no entri en vigor el nou canvi, la Instrucció 1/2017 de l'Agència Tributària és la que regula els terminis màxims per pagar els ajornaments i fraccionaments, que van des dels dotze fins als trenta-sis mesos.

L'assumpte dels ajornaments no és l'únic en matèria fiscal de la Llei concursal. La nova normativa estableix, d'altra banda, que els deutes per la gestió recaptatòria dels quals resulti competent l'Agència Tributària (AEAT) podran exonerar-se del passiu insatisfet fins a l'import màxim de 10.000€ per deutor. En aquest cas, per als primers 5.000€ de deute l'exoneració serà íntegra, i a partir d'aquesta xifra l'exoneració aconseguirà el 50% del deute fins al màxim de 10.000€. Així mateix, els deutes per crèdits en seguretat social podran exonerar-se pel mateix import i en les mateixes condicions. La quantitat exonerada, fins al citat límit, s'aplicarà en ordre invers al de prelació legalment establert en la Llei i, dins de cada classe, en funció de la seva antiguitat.

No obstant això, la normativa introdueix una excepció a l'exoneració de deutes tributaris. D'aquesta forma, Hisenda no perdonarà el deute quan, en els deu anys anteriors a la sol·licitud de l'exoneració, hagués estat sancionat per resolució administrativa ferma per infraccions tributàries molt greus, de seguretat social o de l'ordre social. Hisenda tampoc aplicarà l'exoneració quan en el mateix termini s'hagués dictat acord ferm de derivació de

responsabilitat, tret que en la data de presentació de la sol·licitud d'exoneració hagués satisfet íntegrament la seva responsabilitat.

En el cas d'infraccions greus, no podran obtenir l'exoneració aquells deutors que haguessin estat sancionats per un import que excedeixi del 50% de la quantia susceptible d'exoneració per l'AEAT, tret que en la data de presentació de la sol·licitud d'exoneració haguessin satisfet íntegrament aquesta responsabilitat.

Un altre assumpte tributari important recollit en la nova llei concursal té a veure amb la comunicació al jutjat de l'obertura del concurs. En el cas que es pretengui que el pla de reestructuració afecti el crèdit públic, l'empresa haurà d'acreditar trobar-se al corrent en el compliment de les obligacions tributàries i enfront de la Seguretat Social, mitjançant la presentació pel deutor en el jutjat de les corresponents certificacions emeses per l'Agència Tributària i la Tresoreria General de la Seguretat Social, o la declaració del deutor que no es troba en aquesta situació.

3. MANCA DE LEGALITAT LA RECTIFICACIÓ DAVANT UN ERROR DELS COMPTES ANUALS JA APROVATS

No poden reformular-se els comptes anuals ja aprovats i el termini dels quals d'impugnació ha transcorregut, per corregir el resultat comptable i calcular la base imposable en l'Impost de Societats a fi de sol·licitar la rectificació de l'autoliquidació i la devolució d'ingressos indeguts.

Així ho determina el Tribunal Suprem, en sentència de 26 de juliol de 2022, en la qual es conclou que la reformulació dels comptes és un acte excepcional la realització del qual està prohibida una vegada s'aprovin els comptes anuals. En aquesta sentència, es raona que el principi d'imatge fidel no solament és un principi comptable que conté un dret que beneficia a la mercantil que ha de formular els comptes, sinó que, principalment, serveix als tercers que acudeixen a la publicitat formal que atorga el Registre per conèixer les dades integradores d'aquesta imatge fidel, concloent-se que "això impedeix interpretar que cada empresa, àdhuc acceptant la regularitat, a qualsevol moment, de la reformulació dels comptes anuals, pugui a més triar els efectes jurídics comptables i, per tant, fiscals, d'aquella".

L'àmbit excepcional que autoritza la llei per reformular comptes d'un exercici relega el mecanisme corrector al breu període de temps que intervé entre el tancament del balanç i la formulació dels comptes i, d'una manera certament extraordinària, en el lapse posterior a aquesta formulació i abans de l'aprovació". No obstant això, s'afegeix, que àdhuc caldria estendre la possibilitat, en una interpretació notablement extensiva del precepte, al termini de cinc mesos des del seient de presentació, d'acord amb el regulat en l'article 367 del Reglament del Registre Mercantil. La Llei de Societats de Capital no inclou cap previsió sobre la reformulació de comptes anuals, excepte la mínima i tangencial referència continguda en el seu article 270, vinculada a les objeccions objectades en l'informe d'auditoria, quan sigui precisa. Tampoc el text refós de la Llei de Societats Anònimes, al que es remet l'article 84 de la Llei de Societats de Responsabilitat Limitada, en la seva regulació del dipòsit dels comptes anuals i la seva qualificació registral, contenen cap previsió sobre la possibilitat de modificar "a posteriori" els comptes que ja han estat dipositats.

4. IMPOST SOBRE GASOS FLUORATS D'EFFECTE HIVERNACLE. MODIFICACIÓ DE LA LLEI 16/2013, DE 29 D'OCTUBRE

Recentment, s'ha publicat en el B.O.E. la Llei 14/2022, de 8 de juliol, de modificació de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, amb la finalitat de regular les estadístiques de les microempreses, petites i mitges empreses (PIME) en la contractació pública.

Aquesta Llei conté en la seva disposició final primera una modificació de la Llei que regula l'Impost sobre gasos fluorats d'efecte hivernacle (Llei 16/2013, de 29 d'octubre).

Les modificacions introduïdes són de gran importància perquè afecten elements estructurals de l'impost. Entre altres, el fet imposable, la definició de contribuent i la meritació.

El B.O.E., de data 30 d'agost publica l'aprovació del Reglament de l'Impost sobre Bases Fluorats d'Efecte Hivernacle (Reial decret 712/2022). Igualment, en la mateixa data s'aprova el model 587 d'autoliquidació i el model A23 de sol·licitud de devolució.

Ressenyem seguidament les principals novetats que es desprenen del que es disposa en l'esmentada disposició addicional primera que regula la Llei en qüestió.

Fet imposable

El fet imposable de l'IGFEH deixa de configurar-se com la venda o lliurament dels gasos al consumidor final, passant a gravar directament la fabricació, importació, adquisició intracomunitària o la tinença irregular dels gasos fluorats que formen part de l'àmbit objectiu de l'impost.

El "nou" IGFEH presenta ara unes característiques properes a les d'un impost especial de fabricació sobre productes concrets (els gasos fluorats) i de la tributació dels quals només s'eximeix en supòsits taxats, principalment derivats de l'enviament dels productes fora de l'àmbit d'aplicació territorial.

Contribuents

D'acord amb la nova redacció de la Llei i en coherència amb les característiques del fet imposable anteriorment descrit, són contribuents de l'impost els qui realitzin la fabricació, importació o adquisició intracomunitària dels productes inclosos en l'àmbit objectiu.

També seran contribuents de l'impost aquells operadors registrats com magatzemistes (figura que analitzarem més endavant) i que realitzin els lliuraments esmentats en l'article 5. Nou.4, això és, els qui realitzin el lliurament o posada a disposició a qui no ostenti tal condició de magatzemista o quan es realitzi la utilització dels gasos.

Així mateix, s'estableix un esment específic als casos de tinença irregular en els quals serà contribuent qui posseeixi, comercialitzi, transport o utilitzi els gasos inclosos en l'àmbit objectiu. Regla que s'utilitza habitualment en els impostos especials, a manera de clàusula de tancament.

Meritació

En matèria de meritació, s'aprecia una clara connexió amb un altre impost especial de recent aprovació, com és l'impost d'envasos de plàstic d'un sol ús.

De la mateixa manera que en aquest tribut, l'obligació tributària associada a l'IGFEH en els supòsits de fabricació, neix al moment en què es realitzi el primer lliurament o posada a disposició a favor de l'adquirent.

D'altra banda, quan es realitzin importacions de gasos fluorats, la meritació de l'impost es produeix al moment en què hagués tingut lloc la meritació dels drets d'importació, d'acord amb la legislació duanera, independentment que aquestes importacions estiguin o no subjectes a drets aranzelaris.

En els supòsits d'adquisicions intracomunitàries, la meritació de l'impost es produirà el dia 15 del mes següent a aquell en el qual s'iniciï l'expedició o el transport dels gasos objecte de l'impost amb destinació a l'adquirent, tret que amb anterioritat a aquesta data s'expedeixi la factura per aquestes operacions, en aquest cas la meritació de l'impost tindrà lloc en la data d'expedició d'aquesta.

La figura del magatzemista

La figura del magatzemista, d'acord amb el que s'estableix en l'article 5.Cinc.1.b), es defineix com la persona física o jurídica o entitat, autoritzada per l'oficina gestora, en els termes reglamentàriament establerts, a adquirir els gasos objecte de l'impost amb aplicació del règim previst en el número 4 de l'apartat nou.

És a dir, quan l'adquirent dels gasos tingui la condició de magatzemista, l'impost es diferirà fins al moment en el qual aquest lliuri els productes subjectes a un adquirent que no ostenti tal condició.

Supòsits de no subjecció i exempcions

La gamma de supòsits de no subjecció i d'exempció es modifica de forma substancial de manera que, amb la nova redacció, no només se sotmetran a tributació aquelles situacions en les quals pugui entendre's que s'ha produït un alliberament a l'atmosfera del gas.

Entre altres, se suprimeix l'exempció relativa a la primera venda o lliurament efectuat a empresaris que destinin els gasos fluorats d'efecte hivernacle a la seva incorporació per primera vegada a equips o aparells nous.

Sense perjudici de l'anterior, s'introdueixen els següents suposats de no subjecció:

- La fabricació, importació, adquisició intracomunitària o tinença irregular al territori d'aplicació de l'impost dels gasos objecte de l'impost amb un PCA igual o inferior a 150.
- La fabricació d'aquells gasos objecte de l'impost que es destinin a ser enviats directament pel fabricant, o per un tercer en el seu nom o pel seu compte, a un territori diferent del d'aplicació de l'impost.
- L'enviament fora de l'àmbit territorial d'aplicació de l'impost dels gasos fluorats d'efecte hivernacle als quals s'hagi aplicat el règim previst en el número 4 de l'apartat nou (és a dir, el lliurament per part del magatzemista).

La norma matisa que l'efectivitat dels supòsits de no subjecció segon i tercer anteriorment citats, queda condicionat al fet que s'acrediti la realitat de la sortida efectiva dels gasos objecte de l'impost del territori d'aplicació de l'impost.

D'altra banda, s'estableixen les següents exempcions:

- La fabricació, importació o adquisició intracomunitària dels gasos objecte de l'impost que es destinin a ser utilitzats com a matèria primera per a la seva transformació química en un procés en el qual aquests gasos són enterament alterats en la seva composició.
- La importació o adquisició intracomunitària dels gasos objecte de l'impost que es destinin a ser comercialitzats per a la seva destrucció.
- La fabricació, importació o adquisició intracomunitària dels gasos objecte de l'impost que es destinin a ser usats en equips militars.
- L'adquisició intracomunitària dels gasos objecte de l'impost i que, amb anterioritat a la finalització del termini de presentació de l'autoliquidació de l'impost corresponent a aquest fet imposable, es destinin a ser enviats directament per l'adquirent intracomunitari, o per un tercer en el seu nom o pel seu compte, a un territori diferent del d'aplicació de l'impost.
- La importació o adquisició intracomunitària de gasos objecte de l'impost continguts en els productes que formin part de l'equipatge personal dels viatgers procedents d'un territori tercer, sempre que no constitueixin una expedició comercial.
- La fabricació, importació o adquisició intracomunitària de gasos objecte de l'impost destinats a ser incorporats en els bucs o aeronaus que realitzin navegació marítima o aèria internacional, exclosa la privada d'esbarjo.

Deduccions i devolucions

El mecanisme de deducció que en l'anterior redacció estava previst per a supòsits de lliurament a gestors de residus, s'utilitza ara com a mecanisme de rescabament perquè els contribuents que enviïn els gasos fora de l'àmbit territorial després d'haver pagat l'impost puguin recuperar les quotes ingressades. L'enviament fora del territori d'aplicació de l'impost podrà ser realitzat pel propi contribuent, o per un tercer en el seu nom o pel seu compte.

Base imposable i tipus impositiu

La base imposable està constituïda pel pes dels gasos objecte de l'impost, expressada en quilograms.

No obstant això, en el cas de productes, equips o aparells que continguin gasos que formen part de l'àmbit objectiu de l'impost, i no es disposi de les dades necessàries per a la

determinació de la base imposable conforme al que es disposa a l'apartat anterior, s'estableix una taula de presumpcions que assignen el pes del gas que conté cada equip en funció de variables com la unitat de potència.

El tipus impositiu està constituït pel resultat d'aplicar el coeficient 0,015 al potencial d'escalfament atmosfèric que correspongui a cada gas objecte de l'impost al moment de realització del fet imposable d'acord amb la normativa vigent en aquest moment, amb el límit màxim de 100€ per quilogram. En el cas de productes, equips o aparells que continguin gasos objecte de l'impost i es desconeixi el seu potencial d'escalfament atmosfèric, es presumirà, excepte prova en contra, que el tipus impositiu a aplicar és de 100€ per quilogram.

Gestió de l'impost. Normes generals

- Els contribuents hauran de presentar el model d'autoliquidació (587) entre els dies 1 i 20 del mes següent a la finalització del període de liquidació, que serà trimestral.
- Queden exceptuats d'aquesta obligació els importadors que hauran de liquidar l'Impost en la forma prevista per al deute duaner.
- També queden exceptuats els qui realitzin l'adquisició intracomunitària de gasos objecte de l'impost en aquells períodes de liquidació en els quals no resulti quota a ingressar.
- D'altra banda, els importadors i els adquirents que no ostentin la condició de contribuents poden sol·licitar la devolució de l'import de l'impost pagat mitjançant la presentació del model A23, que haurà d'efectuar-se entre els dies 1 i 20 del mes següent a aquell que finalitzi el trimestre en què es produeixin els fets que motiven la sol·licitud de devolució.
- Així mateix, els contribuents que facin la fabricació, importació o adquisició intracomunitària dels gasos objecte de l'impost, així com els magatzemistes d'aquests, estan obligats a inscriure's en el Registre Territorial de l'Impost sobre els Gasos Fluorats d'Efecte Hivernacle. Aquesta inscripció haurà d'efectuar-se amb anterioritat a l'inici de l'activitat i, si es tracta d'activitats ja iniciades a l'entrada en vigor, durant el mes següent a l'entrada en vigor de la regulació del citat registre.
- Els qui fabriquin o els qui facin adquisicions intracomunitàries de gasos objecte de l'impost, així com els magatzemistes de gasos fluorats, estan obligats a dur a terme la comptabilitat dels productes objecte de l'impost conforme al format electrònic que figura en l'annex V de l'Ordre HFP/826/2022.
- No obstant això, els qui facin adquisicions intracomunitàries de gasos objecte de l'impost queden exceptuats de portar comptabilitat en aquells períodes de liquidació en els quals no resulti quota a ingressar per no haver realitzat les citades adquisicions intracomunitàries. També queden exonerats del compliment d'aquesta obligació, els importadors.
- La presentació de la comptabilitat pels fabricants, els adquirents intracomunitaris i els magatzemistes haurà d'efectuar-se entre els dies 1 i 20 del mes següent al període de liquidació al que es refereixi, mitjançant el seu subministrament electrònic en seu de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.
- D'altra banda, els operadors que facin vendes o lliuraments de gasos fluorats o de productes, equips o aparells que els continguin, hauran de consignar en un certificat o en la factura que emetin en ocasió d'aquestes vendes o lliuraments: 1r. La classe de gas fluorat i la quantitat d'est, expressada en quilograms, que és objecte de venda o lliurament. 2n. L'import de l'impost satisfet per aquests gasos.
- Per últim, els contribuents no establerts en territori espanyol estan obligats a nomenar una persona física o jurídica perquè els representi davant l'Administració Tributària en relació amb les seves obligacions per aquest impost, i a efectuar aquest nomenament, degudament acreditat, amb anterioritat a la realització de la primera operació que constitueixi el fet imposable d'aquest impost.

5. REDUCCIÓ TEMPORAL DEL TIPUS DE L'IVA APLICABLE ALS LLIURAMENTS, IMPORTACIONS I ADQUISICIONS INTRACOMUNITÀRIES DE DETERMINATS COMBUSTIBLES

S'ha publicat el Reial decret-Llei 17/2022, de 20 de setembre, pel qual s'adopten mesures urgents en l'àmbit de l'energia, en l'aplicació del règim retributiu a les instal·lacions de cogeneració i es redueix temporalment el tipus de l'Impost sobre el Valor Afegit aplicable als lliuraments, importacions i adquisicions intracomunitàries de determinats combustibles.

Amb efectes des de l'1 d'octubre de 2022 i vigència fins al 31 de desembre de 2022, s'aplicarà el tipus del 5% de l'Impost sobre el Valor Afegit als lliuraments, importacions i adquisicions intracomunitàries de gas natural i briquetes i pellets procedents de la biomassa i a la fusta per a llenya.

6. ALGUNES CONSIDERACIONS SOBRE L'IMPOST SOBRE EL PATRIMONI

Una mica d'història

El vigent Impost sobre el Patrimoni (IP d'ara endavant) s'ha exigint a Espanya des del 1978 (amb l'excepció dels anys 2008, 2009 i 2010). A l'origen tenia sobretot justificació censal, per obtenir informació sobre els actius potencialment generadors de rendes, servint, així com eina de control de l'IRPF. Aquesta idea ha perdut rellevància davant les múltiples fonts d'informació de que disposa avui l'Administració Tributària.

En canvi, es pot considerar que avui l'IP constitueix una figura tributària antiquada, generadora de doble imposició respecte de la renda estalviada -que està subjecta prèviament a l'IRPF-, renda que fins i tot pot acabar tributant per tercera vegada en l'Impost sobre Successions i Donacions. Així mateix, si les rendes generades pels actius són inferiors a l'IP exigint per ells, l'impost tindria caràcter confiscatori, en perjudicar la font productora d'ingressos. Recordem a més que l'IP constitueix un important incentiu per a la deslocalització de contribuents, en ser molt pocs els països que mantenen un impost similar (Noruega i Suïssa). Finalment, l'IP és al·licient perquè els no residents liquidin les seves propietats a Espanya, per evitar una imposició que els aconsegueix per via d'obligació real.

L'IP és un impost estatal, però la seva recaptació es troba cedida íntegrament a les Comunitats Autònomes (CCAA), a les quals per això se'ls reconeixen certes competències normatives. En l'exercici d'aquestes competències, la Comunitat de Madrid ho manté bonificat al 100% i la Comunitat d'Andalusia també ho bonificarà al 100% des del present període impositiu de 2022.

La possible creació d'un nou impost sobre grans patrimonis

Des del govern de l'Estat s'anuncia la introducció d'un nou impost sobre grans patrimonis, sense que de moment es conegui cap text articulat que ho reguli.

La finalitat de la nova figura seria essencialment recaptatòria, encara que segons l'anticipat només afectaria a l'1% dels contribuents i per això els seus ingressos totals no podrien ser molt elevats; aquesta finalitat fa presumir que no es toleraria la seva graduació per les CC.AA. ni s'admetrien incentius per a l'empresa familiar.

En principi, el nou impost s'implantaria només de manera temporal (dos anys), amb efectes des del període impositiu 2023.

L'instrument jurídic per a la creació d'un nou impost

Segons l'article 134.7 de la Constitució Espanyola:

"La Llei de Pressupostos no pot crear tributs. Podrà modificar-los quan una llei tributària substantiva així ho prevegi".

Per tant, el possible nou impost necessitaria una iniciativa normativa diferent de la llei de pressupostos. S'ha apuntat la possibilitat d'incorporar-ho en la proposició de llei relativa a les noves prestacions patrimonials públiques no tributàries a exigir a entitats financeres i del sector de l'energia, en tramitació al Congrés dels Diputats.

Les opinions dels “experts”

Les opinions dels “experts” relatives a l'IP s'han anat succeint com segueix:

- L'Informe de la Comissió d'Experts per a la Reforma del Sistema Tributari Español, de febrer de 2014 (Informe “Lagares”), proposava la supressió de l'IP. La Proposada número 54 diu “Hauria de suprimir-se formal i definitivament l'Impost sobre el Patrimoni, establint-se les previsions legals oportunes perquè tampoc pugui ser establert com a impost propi per les Comunitats Autònomes”.
- L'Informe de la Comissió d'Experts per a la Revisió del Sistema de Finançament Autonòmic, de juliol de 2017, diu, referint-se a l'IP: “32. En el que no existeix acord en el si de la Comissió és en la conveniència d'establir o no un nivell mínim de tributació, que també afectaria, si escau, a les Comunitats forals”.
- El Llibre Blanc sobre la Reforma Tributària, de febrer de 2022, apunta a la possibilitat de suprimir l'IP, però acudint en tal cas a alternatives que ho supleixin en la correcció de la desigualtat o en el gravamen del capital no productiu. Entre aquestes alternatives es proposa la graduació de l'IRPF conformement al patrimoni del contribuent (en la línia del debat en l'OCDE o a EUA); o mitjançant un major gravamen del capital en l'IRPF; o aplicant coeficients correctors sobre la quota íntegra de l'IRPF segons el patrimoni del declarant (com a Holanda). La possible supressió de l'IP també podria compensar-se amb una major imposició sobre determinats elements patrimonials, com els béns sumptuaris o improductius, els actius financers, o els intangibles (segons el Llibre Blanc, els immobles ja suporten una imposició afegida elevada, com per l'IBI).
- En la normativa vigent de l'IP es preveu un límit d'imposició per evitar el risc de confiscatorietat, de manera que la suma de quotes íntegres d'IRPF i IP no pot passar del 60% de la base imposable de l'IRPF, percentatge que es proposa elevar al 70%; de superar-se aquest límit, ha de reduir-se la quota de l'IP, però respectant un mínim del 20% del seu import, que el Llibre Blanc proposa elevar al 30%.

